

cerkven ▶ *čerk've:n* -a -ə (in *ce-*) prid. ⟨rod. ed. m. sp. -'ve:n̄ga (in -'v̄e-) in -'v̄e:n̄ega, daj. ed. m. sp. -'v̄en'm̄ə in -'v̄e:n̄em̄ə) *cerkven:* *čerk've:ne* u'r̄a:te • *cerk've:n* 'p̄u:grap • ⇒ *biti bogi ko cerkvena MIŠ* | **□** +

▶ **cerkveno** ▶ *čerk've:n̄ə* (in *čē-*) prisl. ⟨*cerkveno* | *necivilno*: 'n̄i:s̄ə ga 'v̄a:t'l̄e *čerk've:n̄ə* p̄'k̄u:pat • *čerk've:n̄ə* se ša pa 'n̄i:sta u'ž̄e:n̄i:ša, 's̄a:m̄ə *čē*'viln̄ə | **□** SSKJ

cesar ▶ *č̄i:esar* [*ce's̄a:r̄ja* (f in *čē-*) m živ. ⟨*cesar* | *vladar*: p'r̄e: 'č̄a:s̄e sm̄ə 'm̄e:l̄e ša *ce's̄a:r̄ja* | **□** +

cesati se ▶ *ce:sat* se -əm se (in 'čē:-) nd. ⟨'čē:s̄e se ita.⟩ *trgati se, cepiti se:* 'n̄u:ft̄e se m̄e 'ce:s̄əj̄ə • 'le:s̄̄e 'ce:sa | **□** ∅

cesta ▶ *c̄e:sta 'c̄e:s'te* z ⟨*1. cesta* | *širša, načrtno speljana pot*: t̄i:sta 'c̄e:sta g'r̄e: p̄r̄ox "č̄i:el̄e • čas 'c̄e:st̄ə 'd̄u: sma 'ma:gl̄e 's̄i:e:n̄ə g'r̄a:b̄et pa 'm̄i:etat • ka'm̄əj̄ə sm̄ə z 'n̄ive u 'c̄e:st̄ə (*na cesto*) 'n̄o:s'l̄e • č̄ə b̄o ša 's̄i:tna, j̄ə b̄m̄ 'c̄e:ker 'ka: u 'c̄e:st̄ə (*na cesto*) 'va:rḡi:ša • za 'c̄e:st̄ə (*ob cesto*) s't̄o:p̄e pa š't̄o:p̄e • na 'c̄e:s't̄e ja s't̄a:u p̄ə 'c̄e:s't̄e sta š'l̄a: • 'va:da 't̄i:ča za 'c̄e:s't̄e (*ob cesti, vzdolž ceste*) • ud 'n̄e: 'xi:ša st̄ə'i ['č̄i:z_za (f = star. 'ta:r̄d̄ə za) 'c̄e:s't̄e (*tik ob cesti*) • a:u't̄o k̄əš't̄a: ad'na:jst_ 'a:u-ž̄ent 'm̄a:rk na 'c̄e:st̄ə p̄ə'st̄a:u:len (s *plačano carino in prometnim davkom*) • m'ra:u:le 'm̄a:j̄ə 'c̄e:st̄ə (*pot*) na'r̄e:t̄ə d̄ə 'cukra **2. grad. leseno vodilo za ravnanje betona: 'c̄e:st̄ə ša 'ma:r̄m̄ na'r̄i:es't' • ⇒ a misliš, da GNAR na cesti pobiram?! • ⇒ AVTO se dobro drži ceste • pred zgraditvijo asfaltne ceste **bela cesta glavna makadamska cesta, npr. po Zaadrečki in Savinjski dolini:** na 'b̄e:l̄e 'c̄e:s't̄e ja 'b̄e:u za 'c̄e:st'n̄er̄ja • čustv. **biti** (= znajti se ipd.) **na cesti biti, ostati brez službe ali brez stanovanja:** ja 'r̄e:ku – »'č̄u:v̄e, da 'na: b̄eš na 'c̄e:s't̄e pa da na 'b̄eš na s't̄a:razd bras k'ruxa« • ⇒ *cesta je ko GLAŽ* • šalj. **cesta se mu** ipd. **je pokonci postavila padel je na obraz:** a se t̄e ja 'c̄e:sta p̄ə'k̄u:nc̄e p̄ə'st̄a:u:la? • čustv. **narediti celo cesto z umazanimi čevlji zelo umazati pod:** p̄ə 'kux̄e s̄e 'ce:l̄ə 'c̄e:st̄ə na'r̄e:d̄u • čustv. **vreči** (= zabrisati ipd.) koga **na cesto dati koga iz službe ali mu odpovedati stanovanje:** na 'c̄e:st̄ə s̄ə ga 'va:rḡl̄e • čustv. **zmerom** (= kar naprej) **biti na cesti vedno hoditi****

okrog, nikoli ne biti doma: 'se: ja z'm̄e:r̄əm na 'c̄e:s't̄e – 'k̄ək se b̄o 'k̄e: 'uču?! | **□** k 2 ⇒ MASA **□** + [Tominšek 1903: 26: »v̄elka c̄'ista" za „große Straße" in „Hauptstraße".«]

cestar ⇒ CESTNER

cestner ▶ 'c̄e:s't'ner -n̄er̄ja m živ. ⟨*cestar:* 'x'r̄i:es'tel ja 'b̄e:u 'c̄e:s't'ner (= za 'c̄e:s't'n̄er̄ja) | **□** ∅ (+ *cestar*)

cestnina ▶ *čes't'n̄i:na* -'nine (in *ce-*) z ⟨nš, nov. *cestnina:* a ja 'd̄e:l̄e *čes't'n̄i:na* za p'l̄a:čat? | **□** +

cesulja ▶ *ce'sule* -e (in *čē-*) z ⟨*česulja* | *odkrhnjena vejica:* 'k̄a:k 'v̄e:tr̄ ja 'b̄e:u – ja p̄əd 'j̄a:pk̄əm 'p̄o:n̄ə *ce'sul* • k̄ə sm̄ə b'l̄e u't'r̄u:č̄e u 'x'm̄e:ž̄ə, ja b'l̄ə *ce'sule* 'na:j'b̄el 'fa:jn u'b̄e:rat | **□** ∅ (+ *česulja*)

cesuljica ▶ *ce'sulca* -e (in *čē-*) z ⟨manjš. *česuljica:* 'ma:ma, k̄a:k̄ə *ce'sulc̄ə* m̄e 'd̄e:te | **□** ∅ (+ *česuljica*)

cet ▶ 'cet -a (in 'čē:-) m (im. mn. 'čē:t̄e) a nš (*katero koli*) *tekoče sredstvo za ročno pomivanje posode:* 'ce:ta ša u'li **b** *plastična posoda s tem sredstvom:* d'v̄a: 'č̄e:ta p̄r̄'n̄i:es' | **□** VIM **□** ∅

cev ▶ 'ce:u (in 'čē:u) 'č̄i:ev̄e tudi [*čē'vi* (f in *ce-*) z ⟨*cev* | *predmet:* v̄ođ'v̄o:dna 'ce:u • 'va:da p̄ə 'č̄i:ev̄e 't̄i:ča • redk. 'gumjasta 'ce:u (f ⇒ ŠLAVF) • 'ce:u p̄r̄ 'pukš̄ə • k̄o:k 'm̄a: ta 'ce:u svet'ž̄u:be (*premera*)? | *izpušna cev* ⇒ AVSPUF **□** +

cevitamin ipd. ⇒ C-VITAMIN ipd.

ciba ▶ 'c̄i:ba 'c̄i:be z ⟨*pegatka* | **□** ≠

cibika ▶ 'c̄i:b̄eka -e z ⟨manjš., ljubk. *pegatka* | < *CIBA* | **□** SP 1962 ≠ (SSKJ, SP 1962 *cibka* ≠)

cibil ▶ *čē'bil* -- -- (in *ci-*) prid. ⟨star., redk. *civilen* | *neuniformiran*: u *ci'bil* ub'l̄e:k̄e sm̄ 'b̄e:u | **□** ⇒ CIVILEN **□** ∅

▶ **cibil** ▶ *čē'bil* (in *ci-*) prisl. ⟨star., redk. *civilen* | < *CIBIL*: *ci'bil* sm̄ 'b̄e:u naš't̄e:l̄en | **□** ⇒ CIVILNO **□** ∅

cibora ⇒ CIMBORA

cif ▶ 'č̄ef (in 'č̄if) 'č̄i:fa m (im. mn. 'č̄i:f̄e) star., redk. *košček, predvsem zemlje:* n̄e 'č̄ef s̄ə d̄ə'b̄il̄e t̄i:st̄e 'zi:emle | ⇒ COFFETEN **□** ⇒ VOGEL **□** ∅

ciferplac ▶ 'č̄if̄erp'l̄a:c -a m ⟨*številčnica* | *del priprave:* 'č̄if̄erp'l̄a:c p̄r̄ 'ur̄ə 'ma:ra 'b̄et s'v̄i:etu, š't̄e'vilke pa 't̄i:emne | **□** ∅

cifra ▶ 'č̄ifra -a z ⟨rod. mn. -f̄er̄) *številka, število, števka:* 'k̄o:k 'č̄if̄er ja u t̄e k'n̄i:ge! | **□** ⇒ ŠTEVILKA **□** SSKJ, Plet.

cifus ▶ *čē'fus* prisl. ⟨star., redk. *peš:* a s̄e s k̄e'l̄e:s̄ə ('pa:r̄šu) a *čē'fus?* | **□** ⇒ PEŠ **□** ∅ (Thesaurus 1987 *cefus*)